

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. december 10.*

[A 2021. március 24-i végzéssel kijavított szöveg]

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – Menekültpolitika – A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó eljárás – 2005/85/EK irányelv – A 25. cikk (2) bekezdése – Elfogadhatatlansági okok – Nemzetközi védelem iránti kérelemnek elfogadhatatlanként valamely tagállam által amiatt történő elutasítása, hogy korábban egy másik tagállamban kiegészítő védelmet biztosítottak a kérelmező számára – 343/2003/EK rendelet – 604/2013/EU rendelet”

A C-616/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court (felsőbb bíróság, Írország) a Bírósághoz 2019. augusztus 16-án érkezett, 2019. július 2-i határozatával terjesztett elő az

M. S.,

M. W.,

G. S.

és

a **Minister for Justice and Equality**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), C. Toader, M. Safjan és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: H. Saugmandsgaard Øe,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: angol.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- [A 2021. március 24-i végzéssel kijavítva] M. S. képviseletében C. O’Dwyer SC, J. Buckley barrister és J. Brick solicitor,
- [A 2021. március 24-i végzéssel kijavítva] M. W. képviseletében C. O’Dwyer SC, J. Buckley barrister és J. Watters solicitor,
- [A 2021. március 24-i végzéssel kijavítva] G. S. képviseletében M. Conlon SC, D. Leonard barrister és C. Ó Briain solicitor,
- [A 2021. március 24-i végzéssel kijavítva] a Minister for Justice and Equality és Írország képviseletében M. Browne, G. Hodge és A. Joyce, meghatalmazotti minőségben, segítők: R. Barron SC és S. Kingston barrister,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Tomkin, A. Azéma és M. Condou-Durande, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. szeptember 3-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv (HL 2005. L 326., 13. o.; helyesbítés: HL 2006. L 236., 35. o.) 25. cikke értelmezésére irányul.
- 2 E kérelmet M. S., M. W., illetve G. S., valamint a Minister for Justice and Equality (igazságügyi és esélyegyenlőségi miniszter, Írország) között annak tárgyában folyamatban lévő három jogvitában terjesztették elő, hogy utóbbi azzal az indokkal utasította el a nemzetközi védelem iránti kérelmüket, hogy kiegészítő védelemben részesülnek egy másik tagállamban.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2005/85 irányelv

- 3 A 2005/85 irányelv (1), (6) és (22) preambulumbekzdésének szövege az alábbi:

„(1) A közös menekültpolitika, beleértve egy közös európai menekültügyi rendszert is, szerves részét képezi az Európai Uniónak a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló olyan térség fokozatos létrehozására irányuló célkitűzésének, amely nyitva áll mindazok számára, akik kényszerítő körülmények miatt jogszerűen keresnek védelmet a Közösségben.

[...]

- (6) A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó eljárások szabályainak közelítése segít a menedékkérők tagállamok közötti másodlagos mozgásának korlátozásában, amennyiben az ilyen mozgást a jogi keretek között fennálló különbségek okozták.

[...]

(22) A tagállamok minden kérelmet érdemben vizsgálják meg, pl. értékelik, hogy a kérelmező a harmadik országok állampolgárainak, illetve a hontalan személyeknek menekültként vagy a más okból nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésének feltételeiről [helyesen: feltételeire] és az e státuszok tartalmára vonatkozó minimumszabályokról szóló, 2004. április 29-i 2004/83/EK tanácsi irányelvvel [(HL 2004. L 304., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 7. kötet, 96. o.)] összhangban menekülni minősülnek-e, kivéve, ha ezen irányelv másként rendelkezik, különösen, ha ésszerűen feltételezhető, hogy egy másik ország elvégzi a vizsgálatot, vagy megfelelő védelmet nyújt. A tagállamok különösen akkor nem kötelesek elvégezni a menedékjog iránti kérelem érdemi értékelését, amennyiben az első menedékkérelmet nyújtó ország a kérelmezőnek menekültstátuszt vagy egyéb megfelelő védelmet biztosított, és a kérelmezőt ez az ország visszafogadja.”

4 A 2005/85 irányelv 1. cikke értelmében az irányelv célja a tagállamokban a menedékjog megadására és visszavonására vonatkozó minimumszabályok és eljárási szabályok megállapítása.

5 Az említett irányelv „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőket mondja ki:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

k) «a tagállamban való maradás»: azon tagállam területén való maradás, ideértve a határt vagy a tranzitzőnát is, amelyben a menedékjog iránti kérelmet benyújtották vagy elbírálják [helyesen: megvizsgálják].”

6 Ugyanezen irányelv „Elfogadhatatlan kérelmek” című 25. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor egy menedékjog iránti kérelem elbírálására a [z egy harmadik ország állampolgára által a tagállamok egyikében benyújtott menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2003. február 18-i] 343/2003/EK [tanácsi] rendelet [HL 2013. L 50., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 109. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.] szerint nem kerül sor, a tagállamok akkor sem kötelesek azt vizsgálni, hogy a menedékkérő a [2004/83] irányelv értelmében menekülni minősülhet-e, ha egy menedékjog iránti kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősíthetik a menedékjog iránti kérelmet, ha:

- a) a kérelmező részére más tagállam már menekültstátuszt adott;
- b) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 26. cikk értelmében az első menedék országának, amely nem tagállam;
- c) a kérelmező esetében olyan ország minősül a 27. cikk értelmében biztonságos harmadik országnak, amely nem tagállam;
- d) a kérelmező részére más olyan alapon engedélyezték az érintett tagállamban maradást, melynek eredményeként a kérelmező a menekültstátusszal járó jogokkal és kedvezményekkel egyenértékű státuszt élvez a [2004/83] irányelv értelmében;

- e) a kérelmező részére más olyan alapon engedélyezték az érintett tagállam területén maradást, amely a státuszának megállapítása ügyében folyó, a d) pontban meghatározott eljárás eredményéig védi őt a visszaküldés ellen;

[...]

A 2013/32/EU irányelv

- 7 A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 180., 60. o.; helyesbítés: HL 2016. L 198., 50. o.) átdolgozta a 2005/85 irányelvet.

- 8 A 2013/32 irányelv (58) preambulumbekzdése a következőképpen szól:

„Az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke, valamint 4a. cikkének (1) bekezdése értelmében, továbbá az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, az Egyesült Királyság és Írország nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, az rájuk nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.”

- 9 Ezen irányelv célja az 1. cikke szerint a tagállamokban a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 337., 9. o.; helyesbítések: HL 2017. L 167., 58. o.; HL 2019. L 19., 20. o.) szerinti nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárások megállapítása.

- 10 A 2013/32 irányelv „Elfogadhatatlan kérelmek” című 33. cikkének szövege a következő:

„(1) Azokon az eseteken túlmenően, amikor nem kerül sor egy kérelemnek az [egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i] 604/2013/EU [európai parlamenti és tanácsi] rendelettel [(HL 2013. L 180., 31. o.; helyesbítés: HL 2018. L 33., 6. o.)] összhangban történő megvizsgálására, a tagállamok akkor sem kötelesek megvizsgálni, hogy a kérelmező a [2011/95] irányelv értelmében nemzetközi védelemre jogosultnak minősülhet-e, ha egy kérelem e cikk értelmében elfogadhatatlannak minősül.

(2) A tagállamok e cikk értelmében csak akkor minősíthetik elfogadhatatlannak a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha:

- a) a kérelmező részére más tagállam már nemzetközi védelmet biztosított;

[...]

- 11 A 2013/32 irányelv „Hatályon kívül helyezés” című 53. cikke az első albekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A [2005/85] irányelv 2015. július 21-ével hatályát veszti az ezen irányelv hatálya alá tartozó tagállamok tekintetében, a II. melléklet B. részében az irányelv nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozóan meghatározott határidőkkel kapcsolatos tagállami kötelezettségek sérelme nélkül.”

A „Dublin III” rendelet

- 12 A 604/2013 rendelet (a továbbiakban: „Dublin III” rendelet), amely hatályon kívül helyezte a 343/2003 rendeletet (a továbbiakban: „Dublin II” rendelet), és annak helyébe lépett, a (2) és (41) preambulumbekzdésében az alábbiakat mondja ki:

„(2) A közös európai menekültügyi rendszerre is kiterjedő közös menekültpolitika az [Uniónak] a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló olyan térség fokozatos létrehozására irányuló célkitűzése szerves részét képezi, amely nyitva áll mindazok számára, akik kényszerítő körülmények miatt jogszerűen keresnek védelmet az Unióban.

[...]

(41) Az Egyesült Királyság és Írország – az EUSZ-hez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyv 3. cikkével és 4a. cikke (1) bekezdésével összhangban – bejelentette, hogy részt kíván venni e rendelet elfogadásában és alkalmazásában.”

- 13 E rendelet tárgya – amint az az 1. cikkéből következik – az ilyen feltételek és eljárási szabályok meghatározása a nemzetközi védelem iránti kérelmeket illetően, amelyek a „Dublin III” rendelet 2. cikkének b) pontjában szereplő fogalm meghatározás szerint – amely a 2011/95 irányelv 2. cikkének h) pontjában szereplő fogalm meghatározásra utal – a menekült jogállás, illetve a kiegészítő védelmi jogállás megszerzésére irányulnak.

- 14 Az említett rendelet 18. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében:

„Az e rendelet szerint felelős tagállam köteles:

[...]

d) a 23., 24., 25. és 29. cikkben megállapított feltételek mellett visszavenni azon harmadik országbeli állampolgárt vagy azon hontalan személyt, akinek kérelmét visszautasították, és egy másik tagállam területén nyújtott be kérelmet, vagy aki tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén.”

- 15 Ugyanezen rendelet 48. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A [„Dublin II”] rendelet hatályát veszti.

[...]

A hatályon kívül helyezett rendeletre vagy cikkekre történő utalásokat erre a rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni és a II. mellékletben foglalt megfelelési táblázattal összhangban kell alkalmazni.”

Az ír jog

- 16 Az International Protection Act 2015 (a nemzetközi védelemről szóló 2015. évi törvény) 21. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében a nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlan, ha a kérelmezőnek más tagállam már menekült jogállást vagy kiegészítő védelmi jogállást biztosított.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 17 M. S., M. W. és G. S. harmadik országbeli állampolgárok, akik, miután Olaszországban kiegészítő védelmi jogállásban részesültek, 2017 folyamán Írországba utaztak, ahol nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztettek elő az International Protection Office-nál (nemzetközi védelemmel foglalkozó hivatal, Írország).
- 18 2017. december 1-jei, 2018. február 2-i és 2018. június 29-i határozataival a nemzetközi védelemmel foglalkozó hivatal elutasította e kérelmeket azzal az indokkal, hogy az érintetteknek más tagállamban, nevezetesen Olaszországban már kiegészítő védelmi jogállást biztosítottak.
- 19 M. S., M. W. és G. S. e határozatokkal szemben keresetet nyújtott be az International Protection Appeals Tribunalhoz (nemzetközi védelemmel kapcsolatos ügyek fellebbviteli bírósága, Írország), amely 2018. május 23-i, 2018. szeptember 28-i és 2018. október 18-i határozataival elutasította azokat.
- 20 Az alapügyekben fellebbező felek e határozatok megsemmisítése iránt keresetet nyújtottak be a High Courthoz (felsőbb bíróság, Írország).
- 21 A 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet (C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219) 58. és 71. pontjára hivatkozva, a kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja lehetővé teszi a tagállamok számára a menedékjog iránti kérelemnek elfogadhatatlanként való elutasítását, ha a kérelmezőnek valamely más tagállam nemzetközi védelmet – akár menekült jogállást, akár kiegészítő védelmet – biztosított. Márpedig a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdése a) pontjának rendszerében e lehetőség csak azokra az esetekre korlátozódott, ha a kérelmezőnek más tagállamban menekült jogállást biztosítottak.
- 22 Következésképpen a 2013/32 irányelv és a „Dublin III” rendelet együttes alkalmazása alapján egyik tagállamnak sem kell foglalkoznia a nemzetközi védelem iránti kérelemmel, ha a kiegészítő védelmet egy másik tagállamban már megadták.
- 23 Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy Írország amellet, hogy a „Dublin III” rendelet elfogadásában és alkalmazásában részt vállalt, úgy döntött, hogy a 2013/32 irányelv elfogadásában és alkalmazásában nem vesz részt, így e tagállamra továbbra is a 2005/85 irányelv kötelező.
- 24 E körülmények között a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy abban az esetben, ha valamely tagállammal szemben a 2005/85 irányelv és a „Dublin III” rendelet együttes alkalmazása kötelező, ezen irányelv 25. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes e tagállam azon szabályozása, amely alapján valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak kell minősíteni akkor, ha a kérelmező más tagállamban már kiegészítő védelemben részesült. Közelebbről e bíróság az említett irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában foglalt elfogadhatatlansági okok hatályát kívánja tisztázni, különösen az e rendelkezésekben szereplő „érintett tagállam” fogalmának értelmezésére figyelemmel.
- 25 Másfelől a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy az, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár, aki az első tagállamban kiegészítő védelmi jogállásban részesült, egy második tagállamban nemzetközi védelem iránti kérelmet terjeszt elő, olyan joggal való visszaélésnek minősül-e, amiért a második tagállam elfogadhatatlannak nyilváníthatja az ilyen kérelmet.

26 E körülmények között határozott úgy a High Court (felsőbbíróság), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „(1) A 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában szereplő, az »érintett tagállamra« való hivatkozás azt az első tagállamot jelenti-e, amely valamely nemzetközi védelmet kérelmezőnek a menedékkal egyenértékű védelmet adott, vagy azt a második tagállamot, amelyben nemzetközi védelem iránti ismételt kérelmet nyújtottak be, vagy e tagállamok közül bármelyiket?
- 2) Ha valamely harmadik országbeli állampolgár valamely első tagállamban kiegészítő védelem formájában nemzetközi védelemben részesült, és az illető valamely második tagállam területére utazik, a második tagállamban benyújtott újabb nemzetközi védelem iránti kérelem olyan joggal való visszaélésnek minősül-e, amiért a második tagállam elfogadhat olyan intézkedést, amelynek értelmében az ilyen ismételt kérelem elfogadhatatlan?
- 3) A 2005/85 irányelv 25. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, hogy az a tagállam, amelyet nem kötelez a [2013/32 irányelv], azonban a [»Dublin III«] rendelet igen, olyan jogszabályt fogad el, mint amelyről az alapügyben szó van, amely szerint elfogadhatatlan az olyan harmadik országbeli állampolgár által előterjesztett menedékjog iránti kérelem, akinek valamely másik tagállam korábban kiegészítő védelmet biztosított?»

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a harmadik kérdéstről

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság az együttesen vizsgálandó első és harmadik kérdésével lényegében arra vár választ, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes azon tagállam szabályozása, amely tagállamra a „Dublin III” rendelet alkalmazandó, de nem köti a 2013/32 irányelv, amely szabályozás szerint elfogadhatatlannak kell minősíteni a nemzetközi védelem iránti kérelmet, ha a kérelmező egy másik tagállamban már kiegészítő védelemben részesül.
- 28 Előjáróban meg kell jegyezni, hogy – amint az kitűnik ezen ítélet 8., 11. és 12. pontjából – Írország egyrészt úgy döntött, hogy a 2013/32 irányelv elfogadásában és alkalmazásában nem vesz részt, amely azon tagállamok vonatkozásában, amelyekre kötelező, hatályon kívül helyezte a 2005/85 irányelvet, másrészt pedig hogy részt vállal a „Dublin III” rendelet elfogadásában és alkalmazásában, amely hatályon kívül helyezte a „Dublin II” rendeletet, és annak helyébe lépett.
- 29 Következésképpen Írországra a menekültügyi eljárási szabályok terén a 2005/85 irányelv és a „Dublin III” rendelet együttesen alkalmazandó.
- 30 A 2005/85 irányelv 25. cikkének (2) bekezdése alapján a tagállamok elfogadhatatlannak minősíthetik a menedékjog iránti kérelmet az e rendelkezésben hivatkozott helyzetekben.
- 31 Amint az kitűnik a jelen ítélet 24. pontjából, a kérdést előterjesztő bíróság arra kíván választ kapni, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában említett elfogadhatatlansági okok lehetővé teszik-e a tagállamok számára az olyan harmadik országbeli állampolgár által előterjesztett menedékjog iránti kérelem elfogadhatatlanként való elutasítását, akinek más tagállam korábban kiegészítő védelmi jogállást biztosított. Az említett bíróság szerint ez lenne a helyzet akkor, ha az e rendelkezésekben szereplő, „érintett tagállam” kifejezést úgy kellene értelmezni, hogy az vonatkozhat arra a tagállamra, amelyben az említett állampolgár előzőleg kiegészítő védelmet kapott.

- 32 E tekintetben a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) pontja úgy rendelkezik, hogy a tagállamok elfogadhatatlannak minősíthetik a kérelmet, ha a kérelmező részére más olyan alapon engedélyezték „az érintett tagállamban” maradási, melynek eredményeként a kérelmező a menekültstátusszal járó jogokkal és kedvezményekkel egyenértékű státuszt élvez a 2004/83 irányelv értelmében.
- 33 Ami ezen irányelv 25. cikke (2) bekezdésének e) pontját illeti, az kimondja, hogy a tagállamok elfogadhatatlannak minősíthetik a kérelmet, ha a kérelmező részére más olyan alapon engedélyezték „az érintett tagállam” területén maradási, amely a státuszának megállapítása ügyében folyó, az említett irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) pontjában meghatározott eljárás eredményéig védi őt a visszaküldés ellen.
- 34 Míg a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő „más tagállam” kifejezés azon tagállamot jelöli, amelyben a kérelmezőnek korábban biztosították a menekült jogállást, az ezen irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában említett, „érintett tagállam” kifejezés azon tagállamra utal, amelyben az ez utóbbi rendelkezésekben említettektől eltérő okokból engedélyezték a kérelmezőnek a maradási.
- 35 Amint azt a főtanácsnok az indítványa 41. pontjában kiemelte, az eltérő kifejezések használata egyfelől a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének a) pontjában, másfelől a 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában azzal magyarázható, hogy az uniós jogalkotó két egymástól eltérő esetet kívánt szabályozni, ezért az „érintett tagállam” kifejezés nem feleltethető meg a „más tagállam” kifejezésnek.
- 36 Ebből következik, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában említett „érintett tagállam” nem jelölheti azt a tagállamot, amely korábban biztosította az érintett kérelmezőnek a kiegészítő védelmi jogállást.
- 37 Ezen értelmezést megerősíti e rendelkezések háttere is. Ezen irányelv 2. cikkének k) pontja ugyanis „a tagállamban való maradás” kifejezést akként határozza meg, hogy az azon tagállam területén való maradás, amelyben a menedékjog iránti kérelmet benyújtották vagy megvizsgálják. Márpedig az említett irányelv 25. cikke (2) bekezdése d) és e) pontjának rendelkezései kifejezetten azon esetre utalnak, amikor a kérelmezőnek engedélyezték, hogy az érintett tagállamban vagy az érintett tagállam területén maradjon.
- 38 Következésképpen a főtanácsnok az indítványa 44. pontjában lényegében azt állapította meg, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában említett „érintett tagállam” kifejezés azon tagállamot jelöli, amelyben a harmadik országbeli állampolgár menedékjog iránti kérelmet nyújtott be, és amelynek területén maradhat vagy azért, mert e tagállam már a menekült jogállással járó jogokkal és kedvezményekkel egyenértékű jogállást biztosított részére, vagy mert az ilyen jogállás megállapítása tárgyában még folyamatban van az eljárás.
- 39 Következésképpen a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének d) és e) pontjában hivatkozott elfogadhatatlansági okok nem teszik lehetővé valamely tagállam számára, hogy a korábban más tagállamban kiegészítő védelemben részesülő harmadik országbeli állampolgár által benyújtott menedékjog iránti kérelmet mint elfogadhatatlant elutasítsa.
- 40 Igaz, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikke az (1) bekezdésében pontosítja, hogy a (2) bekezdésében felsorolt elfogadhatatlansági okok hozzáadódnak azokhoz az „[esetekhez], amikor nem kerül sor egy kérelemnek a [„Dublin II”] rendelet szerinti vizsgálatára”, és hogy a vizsgálat mellőzésére vonatkozó okok egyike, amely e rendelet 16. cikke (1) bekezdésének e) pontjában szerepel, előírja, hogy az említett rendelet alapján a menedékjog iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam köteles visszavenni azt a harmadik országbeli állampolgárt, akinek a kérelmét elutasították, és aki engedély nélkül tartózkodik egy másik tagállam területén.

- 41 E tekintetben a 2005/85 irányelv és a „Dublin II” rendelet együttes alkalmazása során a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének a) pontja kizárólag akkor engedi meg a menedékjog iránti kérelemnek elfogadhatatlanként való elutasítását, ha a kérelmezőnek más tagállamban biztosították a menekült jogállást (lásd ebben az értelemben: 2019 március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 58. és 71. pont). Azon tagállam tehát, amelyben olyan harmadik országbeli állampolgár nyújtott be menedékjog iránti kérelmet, aki egy másik tagállamban kiegészítő védelemben részesül, nem utasíthatja el e kérelmet elfogadhatatlanként a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján. Az első tagállam azonban a „Dublin II” rendelet 16. cikke (1) bekezdésének e) pontja alapján továbbra is indíthat visszavétel iránti eljárást.
- 42 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy amint az kitűnik a jelen ítélet 28. pontjából, Írország – miközben továbbra is a 2005/85 irányelv hatálya alá tartozik, amelyet hatályon kívül helyezett a 2013/32 irányelv – úgy döntött, hogy részt vesz a „Dublin II” rendeletet hatályon kívül helyező „Dublin III” rendelet elfogadásában és alkalmazásában. Ezért nem lehet úgy tekinteni, hogy e tagállamra kötelező lenne a 2013/32 irányelv, illetve a „Dublin II” rendelet.
- 43 A 2005/85 irányelv 25. cikkének (1) bekezdésében a „Dublin II” rendeletre történő hivatkozást tehát a „Dublin III” rendeletre történő hivatkozásként kell érteni ez utóbbi rendelet 48. cikkének megfelelően. Másfelől, a „Dublin III” rendelet II. mellékletében szereplő megfelelési táblázat szerint, a „Dublin II” rendelet 16. cikke (1) bekezdésének e) pontjában előírt, a vizsgálat mellőzésére vonatkozó ok most már a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének d) pontjában szerepel.
- 44 Márpedig ami a „Dublin III” rendelet 18. cikke (1) bekezdésének d) pontjában előírt, a vizsgálat mellőzésére vonatkozó ok alkalmazását illeti, a 2013/32 irányelv és a „Dublin III” rendelet együttes alkalmazása során a Bíróság úgy ítélte meg, hogy valamely tagállam nem kérheti érvényesen egy másik tagállamtól az e rendelettel meghatározott eljárások keretében egy olyan harmadik országbeli állampolgár átvételét vagy visszavételét, aki e tagállamok közül az elsőben nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztett elő, miután a másik kiegészítő védelmet biztosított a részére. Ebben a helyzetben ugyanis az uniós jogalkotó úgy ítélte meg, hogy az ilyen nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítását inkább a 2013/32 irányelv 33. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti elfogadhatatlansági határozattal, mint a „Dublin III” rendelet 26. cikke szerinti átadásra vonatkozó és a vizsgálatot mellőző határozattal kell biztosítani (lásd: 2017. április 5-i Ahmed végzés, C-36/17, EU:C:2017:273, 39. és 41. pont; 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 78. és 79. pont).
- 45 Következésképpen, tekintettel arra, hogy Írországra nem kötelező sem a 2013/32 irányelv, sem a „Dublin II” rendelet, egy olyan helyzetben, amelyben a menedékkérő egy másik tagállamban kiegészítő védelemben részesül, Írország illetékes hatóságai nem hozhatnak a 2013/32 irányelv alapján elfogadhatatlansági határozatot, és nem indíthatnak átvétel vagy visszavétel iránti eljárást sem a „Dublin II” rendelet alapján, így e hatóságok főszabály szerint kötelesek megvizsgálni a menedékjog iránti kérelmet.
- 46 Az ilyen megoldás azonban – még ha valószínűleg Írország azon választásából következik is, hogy nem alkalmaz bizonyos, a közös európai menekültügyi rendszerbe tartozó intézkedéseket – nemcsak e rendszer logikájával lenne ellentétes, hanem a 2005/85 irányelv és a „Dublin III” rendelet által követett célkitűzésekkel is.
- 47 E tekintetben, amint az kitűnik a jelen ítélet 41. és 44. pontjából, az uniós jogalkotó mind a 2005/85 irányelv és a „Dublin II” rendelet, mind pedig a 2013/32 irányelv és a „Dublin III” rendelet együttes alkalmazásával kapcsolatban úgy tekintette, hogy valamely tagállam nem köteles megvizsgálni a menedékjog iránti kérelmet, ha a kérelmező már kiegészítő védelemben részesül egy másik tagállamban. E megállapítás tükröződik többek között a 2005/85 irányelv (22) preambulumbekkezdésében, amely szerint a tagállamok különösen akkor nem kötelesek elvégezni a

menedékjog iránti kérelem érdemi értékelését, amennyiben az első menedékjogot nyújtó ország a kérelmezőnek menekültstátuszt vagy egyéb megfelelő védelmet biztosított, és a kérelmezőt ez az ország visszafogadja.

- 48 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvének – amelyen a közös európai menekültügyi rendszer alapul – alapvető jelentősége van az uniós jogban, mivel lehetővé teszi egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását (lásd ebben az értelemben: 2019. március 19-i Ibrahim és társai ítélet, C-297/17, C-318/17, C-319/17 és C-438/17, EU:C:2019:219, 84. pont)
- 49 Márpedig a 2005/85 irányelv 25. cikke (2) bekezdésének b) és c) pontja értelmében a tagállamok mint elfogadhatatlant elutasíthatják az olyan harmadik országbeli állampolgár által benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelmet, aki egy harmadik országban megfelelőnek ítélt védelmet élvez.
- 50 Ilyen körülmények között, amint arra a főtanácsnok az indítványának 70. pontjában lényegében rámutatott, Írország – aki részt vesz a „Dublin III” rendeletben – arra való kötelezése, hogy megvizsgálja az olyan harmadik országbeli állampolgár által előterjesztett nemzetközi védelem iránti kérelmet, akinek más tagállamban korábban kiegészítő védelmet biztosítottak, nem állna összhangban azzal, hogy elfogadhatatlanként elutasíthatná az olyan harmadik országbeli állampolgár által benyújtott ilyen kérelmet, aki egy harmadik országban megfelelőnek ítélt védelemben részesül.
- 51 Továbbá, amint az kitűnik a (6) preambulumbekkezdéséből és 1. cikkéből, a 2005/85 irányelv célja a tagállamokban a menedékjog megadására és visszavonására vonatkozó minimumszabályok és eljárási szabályok megállapítása, különösen a menedékkérők tagállamok közötti másodlagos mozgásának korlátozása érdekében, amennyiben az ilyen mozgást a jogi keretek között fennálló különbségek okoznák. Ami a „Dublin III” rendeletet illeti, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az pontosan az ilyen mozgások elkerülésére irányul a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó egységes eljárási szabályok és feltételek megállapítása révén (lásd ebben az értelemben: 2019. április 2-i H. és R. ítélet, C-582/17 és C-583/17, EU:C:2019:280, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 52 Márpedig ha valamely tagállam, amelyre kötelező a 2005/85 irányelv és a „Dublin III” rendelet – mint amilyen Írország –, köteles lenne megvizsgálni az olyan harmadik országbeli állampolgárok által előterjesztett menedékjog iránti kérelmeket, akik más tagállamban már kiegészítő védelemben részesülnek, e helyzet azzal a veszéllyel járna, hogy arra ösztönöznék ezen állampolgárokat, hogy más tagállamokba távozzanak, és ez éppen olyan másodlagos mozgásokat váltana ki, amelyek elkerülésére ezen irányelv és e rendelet irányul (lásd analógia útján a „Dublin III” rendeletet illetően: 2016. március 17-i Mirza ítélet, C-695/15 PPU, EU:C:2016:188, 52. pont).
- 53 Ebből következik, hogy ha a tagállamok elutasíthatnak valamely menedékjog iránti kérelmet mint elfogadhatatlant akkor, ha a kérelmező egy harmadik országban megfelelő védelemben részesül, a közös európai menekültügyi rendszer összefüggéseire és az az által követett célokra tekintettel még inkább így tehetnek akkor, ha a kérelmezőnek már kiegészítő védelmet biztosítottak egy másik tagállamban.
- 54 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2005/85 irányelv 25. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes azon tagállam szabályozása, amelyre a „Dublin III” rendelet alkalmazandó, de a 2013/32 irányelv nem kötelező, amely szabályozás szerint valamely nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlannak minősül akkor, ha a kérelmező más tagállamban már kiegészítő védelmi jogállást élvez.

A második kérdéstről

- 55 Az első és a harmadik kérdésre adott válasza tekintettel a második kérdést nem szükséges megválaszolni.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A menekültstátusz megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól szóló, 2005. december 1-jei 2005/85/EK tanácsi irányelv 25. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes azon tagállam szabályozása, amelyre az egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazandó, de a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv nem kötelező, amely szabályozás szerint valamely nemzetközi védelem iránti kérelem elfogadhatatlannak minősül akkor, ha a kérelmező más tagállamban már kiegészítő védelmi jogállást élvez.

Aláírások